

RATATYÖNTEKIJÖIDEN PÄTEVYYSVAATI- MUKSET

Ratahallintokeskus on hyväksynyt Ratatyöntekijöiden pätevyysvaatimukset

Ylijohtaja

Ossi Niemimuukko

Teknisen yksikön päällikkö

Markku Nummelin

Sisällysluettelo

Sivu

1. Yleistä	3
2. Soveltamisala	3
3. Määritelmiä	3
4. Pätevyyden voimassaolo ja seuranta	4
5. Koulutuslaitosta koskevia määräyksiä	4
6. Pätevyyden muodostuminen	5
6.1 Yleiset vaatimukset ratatyöntekijöille	6
6.2 Työturvallisuuspätevyys	6
6.3 Turvamiespätevyys	7
6.4 Ratatyöpätevyys	7
6.5 Ratatyökoneen kuljettajapätevyydet	7
6.6 Esimiespätevyys	7
6.7 Päällysrakennepätevyys	8
6.8 Hitsauspätevyydet	9
6.9 Hitsausmestaripätevyys	9
6.10 Maarakennuspätevyys	9
6.11 Sillanrakennuspätevyys	9
6.12 Mekaanisten turvalaitetöiden vastaavan pätevyys	10
6.13 Mekaanisten turvalaitteiden työpätevyys	11
6.14 Sähköisistä turvalaitetöistä vastaavan pätevyys	11
6.15 Sähköisten turvalaitetöiden työpätevyys	12
6.16 Radan sähkötöistä vastaavan pätevyys	13
6.17 Sähkötyöpätevyys	13
6.18 Radan tarkastajapätevyydet	13
6.19 Kiskomateriaalin ultraäänitarkastajapätevyys	14
6.20 Laiturien kunnossapitotyöt	14
7. Muita määräyksiä	14
8. Valvonta	14
9. Poikkeusluvut	14
10. Työkokemuksen perusteella myönnetty poikkeukset perusvaatimukseen	14
11. Ennen ratatyöntekijöiden pätevyysvaatimusten voimaantuloa hankittujen pätevyyskorsien korvaavuus	15
12. Määräyksen voimaantulo	15

Liite 1: Ratatyöulottuma

1. Yleistä

Ratatyöntekijöiden pätevyysvaatimukset käsittävät määräykset ratatyöntekijän ammatillisesta pätevyydestä eräine koulutuslaitosta, pääurakoitsijaa ja aliurakoitsijaa koskevine määräyksineen. Ratatyöntekijöiden pätevyysvaatimukset hyväksyy Ratahallintokeskus (RHK) rataverkkolain 10 §:n nojalla.

2. Soveltamisala

Ratatyöntekijöiden pätevyysvaatimuksia on noudatettava RHK:n hallitsemalla liikennöidyllä radalla tai sen rakenteilla olevalla osalla tehtävissä ratatöissä, jotka ulottuvat liitteen 1 mukaisen ratatyöulottuman sisäpuolelle tai töissä, jotka kohdistuvat rataan ja vaikuttavat radan toimintaan. Radan purkamistöissä ratatyöntekijöiden pätevyysvaatimuksia noudatetaan vain, jos purkutyö vaikuttaa käytössä olevan tai käyttöön otettavan radan tekniseen laatuun tai liikenneturvallisuuteen tai, jos työntekijöiden turvallisuus sitä edellyttää.

3. Määritelmiä

Ratatyö

Ratatyöllä tarkoitetaan rataan kohdistuvaa työtä. Ratatyöksi luetaan radan ja sen laitteiden tarkastus ja rataan tai sen toimintaan vaikuttava työ sekä työn suorittamiseen liittyvät liikenteenhoidolliset ilmoitus- ja turvaamistoimenpiteet.

Ratatyötä suorittava henkilö

Ratatyötä suorittavalla henkilöllä tarkoitetaan henkilöä, joka tekee ratatyötä siitä vastaavan henkilön valvonnassa ja joka vastaa liikenneturvallisuudesta omalta osaltaan. Ratatyön suorittamiseksi luetaan myös turvamiestehtävät ja ratatyökoneenkuljettajan - tehtävät.

Ratatyöstä vastaava henkilö

Ratatyöstä vastaavalla henkilöllä tarkoitetaan henkilöä, joka tekee ratatyötä ja vastaa ratatyön teknisestä laadusta ja/tai liikenneturvallisuudesta.

Ratatyöntekijä

Ratatyöntekijällä tarkoitetaan henkilöä, joka on ratatyöstä vastaava henkilö tai ratatyötä suorittava henkilö.

Ratatyöulottuma

Ratatyöulottuma on liitteen 1 mukainen ulottuma.

Rata

Rata käsittää:

- yhden tai useamman raiteen
- raiteiden tukikerroksen
- kaikki maaston pinnanmuodostuksen tasaamiseksi tarvittavat rakenteet, kuten penkereet ja leikkaukset, veden poisjohtamiseksi tarvittavat ojat,

- roudan torjumiseksi ja radan vakavoittamiseksi sekä raiteen kannattamiseksi tarvittavat rakenteet
- kaikki radan rakenteeseen kuuluvat ja liikenteen hoitamiseen tarvittavat rakenteet ja laitteet, kuten sillat, rummut, turvalaitteet ja sähköistykseen vaatimat laitteet.

Pääurakoitsija

Pääurakoitsijalla tarkoitetaan yritystä, joka suorittaa ratatyötä Suomen yleisellä rataverkolla RHK:n toimeksiannosta tai teettää aliurakoita RHK:n toimeksiannosta.

Aliurakoitsija

Aliurakoitsijalla tarkoitetaan yritystä, joka suorittaa ratatyötä Suomen yleisellä rataverkolla pää- tai aliurakoitsijan toimeksiannosta.

Koulutuslaitos

Koulutuslaitoksella tarkoitetaan pätevyttävää koulutusta antavaa RHK:n hyväksymää opetuslaitosta.

4. Pätevyyden voimassaolo ja seuranta

Ratatyöntekijän pätevyys on voimassa myöntämispäivästä sen kalenterivuoden loppuun, jonka kuluessa on suoritettava joko kertauskoulutus, uusi pätevyyskoe tai molemmat.

Ratatyöntekijällä on valvontaa varten oltava mukanaan pätevyyskortti, johon on luotettavalla tavalla merkitty työntekijän nimi, henkilönumero, pätevyystunnus ja pätevyiden voimassaoloaika.

Pääurakoitsijoiden ja aliurakoitsijoiden on huolehdittava ratatyöntekijöidensä pätevyteen liittyvistä hallinnollisista asioista.

5. Koulutuslaitosta koskevia määräyksiä

Koulutuksen päämääränä on oltava töiden suorittaminen

- työturvallisuus huomioiden
- liikenneturvallisesti
- teknisesti oikein
- ympäristönäkökohdat huomioiden.

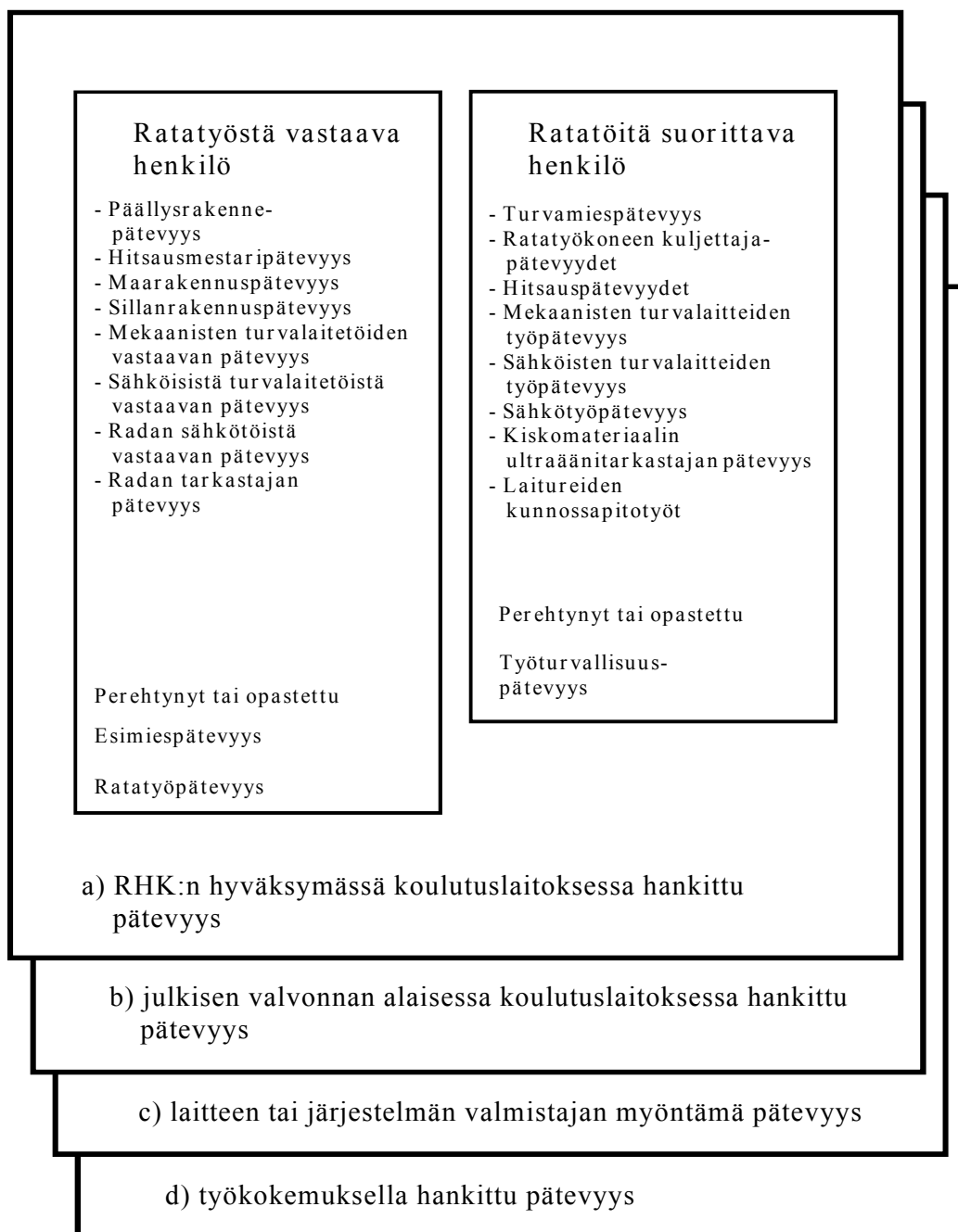
Koulutuslaitoksen on hyväksyttävä RHK:lla koulutusohjelmat liikenneturvallisuuden ja ratatekniikan osalta. Niissä on esitettävä mihin koulutusohjelma antaa pätevyiden, koulutuksen sisältö ja suorituksen hyväksymis-/hylkäämisperusteet. Koulutusohjelmaan sisältyvät muut kuin liikenneturvallisuus- ja ratatekniset asiat on arvosteltava erikseen.

Koulutuslaitos myöntää pätevydet. Pätevyys on todettava kirjallisen kokeen ja/tai työnäytteen avulla. Koulutuslaitoksen on säilytettävä pätevyiden myöntämiseen liittyvät asiakirjat niiden voimassaolon ajan ja ylläpidettävä rekisteriä myöntämistään pätevyyksistä sekä pyydettäessä annettava RHK:lle tiedot asiakirjojen ja rekisterin sisällöstä yksilön tietosuojaa säätelevien lakien ja asetusten rajaamassa laajuudessa.

6. Pätevyyden muodostuminen

Ratatöihin vaadittavat pätevydet muodostuvat seuraavista osatekijöistä (yhdestä tai useammasta)

- RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys
- julkisen valvonnan alaisessa koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys
- laitteen tai järjestelmän valmistajan myöntämä pätevyys
- työkokemuksella hankittu pätevyys.

Kuva 1. Pätevyyden muodostuminen.

Kappaleissa 6.2-6.19 on esitetty pätevyyskoodien tunnuksien, jotka on esitettävä pätevyyskortissa. Tunnuksissa olevat merkinnät tarkoittavat

- *-merkintä viittaa ratatyöstä vastaavan pätevyyteen
- +-merkintä viittaa, että pätevyyttä on laajennettu edeltävää kirjainyhdistelmää laajemmaksi
- ilman lisämerkintää esiintyvä kirjainyhdistelmä tarkoittaa ratatyötä suorittavan henkilön pätevyyttä

Kappaleissa 6.2-6.19 mainitut pätevyyskoodit ovat pysyviä ellei tekstissä ole mainittu voimassaoloaikaa.

Kuvassa 1 on esitetty ratatyöntekijöiden pätevyyden muodostuminen.

6.1 Yleiset vaatimukset ratatyöntekijöille

Ratatyöntekijän on terveydentilaltaan oltava tehtävään sopiva.

Liikenneturvallisuuteen vaikuttavissa tehtävissä toimivan henkilön on täytettävä julkaisussa ”Rautateiden liikenneturvallisuustehtävissä toimivien terveydentilavaatimukset” esitetyt ehdot. Liikenneturvallisuustehtävät on lueteltu mainitussa julkaisussa.

Liikenneturvallisuustehtävässä toimivan on osattava suomen kieltä. Ratatyöstä vastaavalla henkilöllä, turvamiehellä ja ratatyötä suorittavalla henkilöllä on oltava yhteinen kommunikointikieli.

Ratatyöntekijän tulee aina olla pää- tai aliurakoitsijan hyväksymän työnopastusohjelman mukaisesti perehtynyt tai opastettu työhönsä.

Tulityötä tekevällä henkilöllä on oltava voimassa oleva tulityökortti.

6.2 Työturvallisuuspätevyys

Soveltamisala

Ratatyöulottuman sisällä ratatyötä suorittavilta henkilöiltä vaaditaan työturvallisuuspätevyys (turva). Pätevyys vaaditaan myös niiltä, jotka liikkuvat tai joiden ohjaamat koneet tai niiden osat ovat ratatyöulottuman sisäpuolella, tai voivat joutua liikenteenalaisen raiteen aukean tilan ulottuman sisäpuolelle.

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Työturvallisuuspätevyys edellyttää osallistumista koulutukseen, jossa on käsiteltävä junaliikenteen ja sähköistetyn rautatien aiheuttamia vaaratekijöitä ja niiden välttämistä ratatöissä sekä muita mahdollisia, työssä esille tulevia vaaratekijöitä työturvallisuusehdotusten mukaisesti.

Voimassaoloaika

Pätevyys on voimassa kolme (3) vuotta.

6.3 Turvamiespätevyys

Soveltamisala

Turvamiestehtävissä työskentelevällä henkilöllä on oltava turvamiespätevyys (turva+)

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Turvamiespätevän tulee turvata ratatyöntekijät ratatyömaalla.

Perusvaatimus

Turvamiespätevän on oltava työturvallisuuspätevä (turva).

Voimassaoloaika

Pätevyys on voimassa kolme (3) vuotta.

6.4 Ratatyöpätevyys

Soveltamisala

Ratatyöstä vastaavalla henkilöllä on oltava ratatyöpätevyys (*turva+).

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Ratatyöpätevyys edellyttää osallistumista koulutukseen, jossa on käsiteltävä juna-liikenteen ja sähköistetyn rautatien aiheuttamia vaaratekijöitä ja niiden välttämistä rata-toissa sekä muita mahdollisia, työssä esille tulevia vaaratekijöitä työturvallisuus-määräysten mukaisesti.

Ratatyöpätevyys edellyttää seuraavien liikenne- ja työturvallisuuteen liittyvien tehtävien hallintaa

- ratatyöilmoituksen (RT-ilmoitus) antaminen
- raide- tai junasuoritusvälivarauksen pyytäminen
- opasteiden tulkitseminen ja antaminen
- ratatyömaaliikenteen turvaaminen
- ratatyöyksikköä avustavat liikenneturvallisuustehtävät
- jännitekatkomenettely.

RT-ilmoituksen antajalla on lisäksi oltava asiantuntemusta ilmoitettavassa työssä.

Voimassaoloaika

Pätevyys on voimassa kolme (3) vuotta.

6.5 Ratatyökoneen kuljettajapätevydet

Ainoastaan kiskoilla liikkumaan tarkoitetun työkoneen kuljettajan pätevyydestä (työkoneen tunnus) on määrätty erikseen RHK 1518/622/97.

6.6 Esimiespätevyys

Soveltamisala

Ratatyöstä vastaavalla henkilöllä tulee olla esimiespätevyys (*esi).

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys
Esimiespätevyys edellyttää seuraavien asiakokonaisuuksien hallintaa

- perustiedot ratatekniikasta
- perustiedot rautatieliikenteen ja -kaluston ominaispiirteistä
- ratateknisten ohjeiden ja määräysten tunteminen
- perustiedot ratalaitteiden ja -järjestelmien toiminnasta
- perustiedot radan kunnossapito- ja radan tarkastusjärjestelmästä
- ympäristön huomioiminen ratatöissä
- työturvallisuusmääräysten huomioiminen ratatöissä
- ratatöille ominaiset työmenetelmät ja liikenteen alaisen rakentamisen erityispiirteet
- radan rakenteissa käytettävät materiaalit ja niille asetetut erityisvaatimukset
- perustiedot ratatyökoneista
- perustiedot laadun hallintajärjestelmistä.

6.7 Päälysrakennepätevyys

Soveltamisala

Radan päälysrakennetöistä vastaavalla henkilöllä on oltava päälysrakennepätevyys (*pääl). Päälysrakennepätevyys antaa pätevyyden päälysrakenteen kunnon ja liikennöimiskelpoisuuden arviointiin.

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Päälysrakennetöistä vastaavan henkilön on tunnettava radan päälysrakennetta koskevat määräykset ja ohjeet. Pätevyyden edellytyksenä on perustiedot raiteesta ja sen komponenteista, tukikerroksesta, raiteen geometriasta sekä päälysrakenteen merkityksestä liikenneturvallisuudelle.

Päälysrakennepätevän on ymmärrettävä raiteen ja liikkuvan kaluston vuorovaikutukseen liittyvät asiat sekä tunnettava päälysrakenteen fysikaaliset ominaisuudet ja sallitut työmenetelmät sekä rakenneosien, tukikerroksen ja geometrian kunnossapitotoimenpiteet.

Päälysrakennepätevän on tunnettava vaihteiden rakenneosat ja varusteet, asennuksen osalta asennusta edeltävät työt asennuspaikalla, vaihteiden oikea nosto- ja käsittelytapa, paikoilleen lasku ja sen jälkeiset työt sekä rakenneosien, tukikerroksen ja geometrian kunnossapitotoimenpiteet.

Päälysrakenteeseen kuuluvien ratalaitteiden käsittelyssä on huomioitava niihin liittyvät turvalaite- ja sähköratatyöntekijöitä koskevat määräykset.

Perusvaatimus

Päälysrakennepätevyys edellyttää vähintään teknikkotason tutkintoa ja esimiespätevyyttä (*esi).

Työkokemus

Päälysrakennepätevyys edellyttää vähintään kahden (2) vuoden monipuolista työkokemusta raiteen ja tukikerroksen rakennus- tai kunnossapitotöistä, mistä vähintään vuosi (1) työkokemusta jatkuvakiskoraiteen rakennus- tai kunnossapitotöistä sekä osallistumista vähintään yhden vaihteen asennukseen liikenteenalaisella radalla.

6.8 Hitsauspätevydet

Soveltamisala

Radan päällysrakenteeseen liittyvissä lämpökäsittelyä vaativissa töissä ja eristysjatkostöissä edellytetään hitsauspätevyksiä.

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Hitsauspätevän on tunnettava kiskojen hitsaustekniset ominaisuudet. Pätevyudet on tarkemmin kuvattu määräyksessä RHK 538/622/97. Hitsauspätevyksiä ovat termiitti-hitsauspätevyys (t-hits), kunnostushitsauspätevyys (k-hits), kaarijatkoshitsauspätevyys (kj-hits) ja hiontapätevyys (hionta).

Voimassaoloaika

Hitsauspätevyyskiden voimassaoloaika määräyksen RHK 538/622/97 mukaisesti.

6.9 Hitsausmestari pätevyys

Soveltamisala

Radan päällysrakenteen hitsaustöistä vastaavalta henkilöltä edellytetään hitsausmestari-pätevyyttä (*hits).

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Hitsausmestari pätevän on tunnettava kiskoja mutta myös muuta päällysrakennetta koskevat määräykset ja ohjeet.

Perusvaatimus

Hitsausmestari pätevyys edellyttää vähintään teknikkotason tutkintoa rakennus-, kone- tai metallitekniikan alalta, esimiespätevyyttä (*esi) ja päällysrakennepätevyyttä (*pääll).

6.10 Maarakennuspätevyys

Soveltamisala

Maarakennustöistä vastaavalta henkilöltä edellytetään maarakennuspätevyyttä (*maa).

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Maarakennuspätevän on tunnettava rautateiden maarakennusohjeet ja määräykset. Henkilön on tarvittaessa kyettävä arvioimaan työnlaisen tai työn vaikutuspiirissä olevan raiteen liikennöimiskelpoisuus.

Perusvaatimus

Perusvaatimuksena on vähintään rakennusalan teknikon tutkinto ja esimiespätevyys (*esi).

Työkokemus

Työkokemusta maarakennustöistä vaaditaan vähintään kaksi (2) vuotta.

6.11 Sillanrakennuspätevyys

Soveltamisala

Rautatiesillatöistä vastaavalta henkilöltä edellytetään sillanrakennuspätevyyttä (*silta). Sillanrakennuspätevyys oikeuttaa tekemään sillan vuositarkastuksia.

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys
Rautatiesiltatöitä suorittavien ja niistä vastaavien henkilöiden on tunnettava
rautatiesiltoja koskevat määräykset ja ohjeet.

Perusvaatimus

Perusvaatimusvaatimuksena on vähintään rakennusalan teknikkotutkinto ja
esimiespätevyys (*esi).

Työkokemus

Työkokemusta siltakohteiden rakennustöistä vaaditaan vähintään kaksi (2) vuotta.

6.12 Mekaanisten turvalaitetöiden vastaavan pätevyys

Soveltamisala

Mekaanisista turvalaitetöistä vastaavalta henkilöltä edellytetään mekaanisten turvalaitetöiden vastaavan pätevyyttä (*tur/mek). Mekaanisilla turvalaitetöillä tarkoitetaan asetinlaitteiden, vaihde- ja opastinturvalaitosten sekä tievaroitus- ja laskumäkilaitteiden mekaanisten osien toimintaan tai luotettavuuteen vaikuttavia töitä. Ratalaitteiden perustusten rakentamisessa noudatetaan maarakennustöiden pätevyysvaatimuksia. Muun kuin käytössä olevan mekaanisen turvalaitteen rakenteilla olevan osan kunnossapito- tai asennustyöstä saa vastata myös laitteen tai laitteiston valmistajan tai tämän valtuuttaman tahon edustaja, mikäli laite tai laitteisto on poistettu käytöstä ja työn jälkeen sen toiminnan tarkastaa ja käyttöönottaa mekaanisista turvalaitetöistä vastaava henkilö.

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Mekaanisten turvalaitetöiden vastaavan henkilön on tunnettava rautatieturvalaitteita koskevat määräykset ja ohjeet sekä suorittamiensa töiden vaikutus liikenteeseen ja turvalaitteiden toimintaan.

Perusvaatimus

Mekaanisten turvalaitetöiden vastaavan pätevyys edellyttää vähintään teknikon tutkintoa rakennus-, kone- tai metallitekniikan alalta ja esimiespätevyyttä (*esi).

Työkokemus

Mekaanisten turvalaitetöiden vastaavan pätevyys edellyttää yhden (1) vuoden työkokemusta rautateiden turvalaitteiden suunnittelusta, kunnossapidosta tai asennuksesta.

Voimassaolo

Pätevyys säilyy voimassa, mikäli henkilö työskentelee rautatieturvalaitealalla säännöllisesti ja työskentelyssä ei ole yli vuoden (1) pituista taukoa.

6.13 Mekaanisten turvalaitteiden työpätevyys

Soveltamisala

Mekaanisia turvalaitetöitä suorittavalta henkilöltä edellytetään mekaanisten turvalaitteiden työpätevyyttä (tur/mek). Mekaanisilla turvalaitetoilla tarkoitetaan asetinlaitteiden, vaihde- ja opastinturvalaitosten sekä tievaroitus- ja laskumäkilaitteiden mekaanisten osien toimintaan tai luotettavuuteen vaikuttavia töitä. Ratalaitteiden perustusten rakentamisessa noudatetaan maarakennustöiden pätevyysvaatimuksia. Muun kuin käytössä olevan mekaanisen turvalaitteen rakenteilla olevan osan kunnossapito- tai asennustyötä saa suorittaa myös laitteen tai laitteiston valmistajan tai tämän valtuuttaman tahon edustaja, mikäli laite tai laitteisto on poistettu käytöstä ja työn jälkeen sen toiminnan tarkastaa ja käyttöönottaa mekaanisista turvalaitetoista vastaava henkilö.

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Mekaanisia turvalaitetöitä suorittavan henkilön on tunnettava rautatieturvalaitteita koskevat määräykset ja ohjeet sekä suorittamiensa töiden vaikutus liikenteeseen ja turvalaitteiden toimintaan.

Perusvaatimus

Mekaanisia turvalaitetöitä suorittavalta henkilöltä vaaditaan vähintään yleisen ammattikoulun tai vastaavantasoisien, julkisessa valvonnassa olevan laitoksen koulutusohjelman suoritusta kone- tai metallitekniikan alalta.

Työkokemus

Mekaanisia turvalaitetöitä suorittavalta henkilöltä vaaditaan vähintään yksi (1) vuosi valvottua harjoittelua rautateiden mekaanisten turvalaitteiden asennuksessa tai kunnossapidossa.

Voimassaolo

Pätevyys säilyy voimassa, mikäli henkilö työskentelee rautatieturvalaittealalla säännöllisesti ja työskentelyssä ei ole yli vuoden (1) pituista taukoa.

6.14 Sähköisistä turvalaitetoista vastaavan pätevyys

Soveltamisala

Sähköisistä turvalaitetoista vastaavalta henkilöltä edellytetään sähköisistä turvalaitetoista vastaavan pätevyyttä (*tur/säh). Sähköisillä turvalaitetoilla tarkoitetaan vaihteiden, asetin-, suojastus-, kauko-ohjaus-, kulunvalvonta-, käytönvalvonta-, tievaroitus- ja laskumäkilaitteiden sähkölaitejärjestelmien toimintaan tai luotettavuuteen vaikuttavia töitä. Muun kuin käytössä olevan turvalaitteen rakenteilla olevan osan kunnossapito- tai asennustöistä saa vastata myös laitteen tai laitteiston valmistajan tai tämän valtuuttaman tahon edustaja, mikäli laite tai laitteisto on poistettu käytöstä ja työn jälkeen sen toiminnan tarkastaa ja käyttöönottaa sähköisistä turvalaitetoista vastaava henkilö.

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Sähköisistä turvalaitetoista vastaavan henkilön on tunnettava turvalaitteita koskevat määräykset ja ohjeet sekä suorittamiensa töiden vaikutus liikenteeseen ja turvalaitteiden toimintaan.

Perusvaatimus

Sähköisistä turvalaitetöistä vastaavalta henkilöltä vaaditaan vähintään teknikon tutkinto elektroniikan, koneautomaation, sähkö- tai tietotekniikan alalta sekä esimiespätevyyttä (*esi). Sähköisistä turvalaitetöistä vastaavan pätevyys edellyttää kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen sähköalan töistä mukaista pätevyyttä.

Työkokemus

Sähköisistä turvalaitetöistä vastaavalta henkilöltä vaaditaan vähintään yhden (1) vuoden työkokemus rautateiden turvalaitteiden suunnittelusta, kunnossapidosta tai asennuksesta. Kunnossapidossa ja vian korjauksessa vaaditaan Turvalaitteiden yleisten kunnossapitomääräysten RHK 713/732/98 mukainen työkokemus.

Voimassaolo

Pätevyys säilyy voimassa, mikäli henkilö työskentelee turvalaitealalla säännöllisesti ja työskentelyssä ei ole yli vuoden (1) pituista taukoa.

6.15 Sähköisten turvalaitetöiden työpätevyys

Soveltamisala

Sähköisten turvalaitetöiden suorittavalta henkilöltä edellytetään sähköisten turvalaitetöiden työpätevyyttä (tur/säh). Sähköisillä turvalaitetoilla tarkoitetaan vaihteiden, asetin-, suojastus-, kauko-ohjaus-, kulunvalvonta-, käytönvalvonta-, tievaroitus- ja laskumäkilaitteiden sähkölaitejärjestelmien toimintaan tai luotettavuuteen vaikuttavia töitä. Muun kuin käytössä olevan turvalaitteen rakenteilla olevan osan kunnossapito- tai asennustöitä saa suorittaa myös laitteen tai laitteiston valmistajan tai tämän valtuuttaman tahon edustaja, mikäli laite tai laitteisto on poistettu käytöstä ja työn jälkeen sen toiminnan tarkastaa ja käyttöönottaa sähköisistä turvalaitetöistä vastaava henkilö.

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Sähköisiä turvalaitetöitä suorittavan henkilön on tunnettava turvalaitteita koskevat määräykset ja ohjeet sekä suorittamiensa töiden vaikutus liikenteeseen ja turvalaitteiden toimintaan.

Perusvaatimus

Sähköisiä turvalaitetöitä suorittavalta henkilöltä vaaditaan vähintään yleisen ammattikoulun tai vastaavantasoisien, julkisessa valvonnassa olevan laitoksen koulutusohjelman suoritusta elektroniikan, automaation, sähkö-, tai tietotekniikan alalta ja kauppa- sekä teollisuusministeriön päätöksen sähköalan töistä mukaista pätevyyttä.

Työkokemus

Turvalaitetyötä suorittavalta henkilöltä vaaditaan vähintään yhden (1) vuoden valvottua harjoittelua rautateiden turvalaitteiden tai turvalaitejärjestelmien asennuksessa tai kunnossapidossa. Kunnossapidossa ja vian korjauksessa vaaditaan Turvalaitteiden yleisten kunnossapitomääräysten RHK 713/732/98 mukainen työkokemus.

Voimassaolo

Pätevyys säilyy voimassa, mikäli henkilö työskentelee turvalaitealalla säännöllisesti ja työskentelyssä ei ole yli vuoden (1) pituista taukoa.

6.16 Radan sähkötoista vastaavan pätevyys

Soveltamisala

Radan sähkötoista vastaavalta henkilöltä edellytetään radan sähkötoista vastaavan pätevyyttä (*sähkö). Radan sähkötoilla tarkoitetaan sähkörata-, valaistus- ja vaihdelämmityslaitteiden sekä turva- ja telelaitteiden energiansyöttölaitteiden toimintaan tai luotettavuuteen vaikuttavia töitä. Ratalaitteiden perustusten rakentamisessa noudatetaan maarakennustöiden pätevyysvaatimuksia.

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Radan sähkötoista vastaavan henkilön on tunnettava sähköratalaitteita koskevat määräykset ja ohjeet.

Perusvaatimus

Radan sähkötoista vastaavan pätevyys edellyttää kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen sähköalan töistä mukaista pätevyyttä ja esimiespätevyyttä (*esi).

Työkokemus

Radan sähkötoista vastaavalta henkilöltä vaaditaan työkokemusta rautateiden sähkötoista vähintään yksi (1) vuosi.

6.17 Sähkötyöpätevyys

Soveltamisala

Radan sähkötoita suorittavalta henkilöltä edellytetään sähkötyöpätevyyttä (sähkö). Radan sähkötoilla tarkoitetaan sähkörata-, valaistus- ja vaihdelämmityslaitteiden sekä turva- ja telelaitteiden energiansyöttölaitteiden toimintaan tai luotettavuuteen vaikuttavia töitä. Ratalaitteiden perustusten rakentamisessa noudatetaan maarakennustöiden pätevyysvaatimuksia.

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Sähkötyöpätevän on tunnettava sähköratalaitteita koskevat määräykset ja ohjeet.

Perusvaatimus

Sähkötyöpätevältä edellytetään kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen sähköalan töistä mukaista pätevyyttä.

6.18 Radan tarkastajapätevyydet

Soveltamisala

Radan tarkastuksista vastaavalla tulee olla radan tarkastajapätevyys (*tark). Radan tarkastajan pätevyys oikeuttaa ratatyöstä vastaavaa suorittamaan kunnossapitoon ja vastaanottoon liittyviä tarkastuksia samassa laajuudessa kuin henkilö on ratatyöstä vastaamaan pätevä.

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Radan tarkastajapätevän on tunnettava radan tarkastusjärjestelmää koskevat määräykset ja ohjeet.

Perusvaatimus

Radan tarkastajapätevältä edellytetään radan esimiespätevyyttä (*esi) ja tarkastuskohteesta riippuen soveltuvaa ratatyöstä vastaavan pätevyyttä.

6.19 Kiskomateriaalin ultraäänitarkastajapätevyys

Soveltamisala

Kiskojen ja vaihteenosien ultraäänitarkastusta suorittavalta henkilöltä edellytetään kiskomateriaalin ultraäänitarkastajan pätevyyttä (ultra).

RHK:n hyväksymässä koulutuslaitoksessa hankittu pätevyys

Kiskomateriaalin ultraäänitarkastajapätevän on tunnettava kiskovikoihin liittyvät määräykset ja ohjeet sekä osoitettava ultraäänitarkastuksen osaaminen käytännössä.

Työkokemus

Kiskomateriaalin ultraäänitarkastajapätevältä edellytetään vähintään kuuden (6) kuukauden valvottua työkokemusta kiskomateriaalin ultraäänitarkastuksesta.

Voimassaoloaika

Pätevyys säilyy voimassa, mikäli henkilö suorittaa ultraäänitarkastuksia säännöllisesti ja työskentelyssä ei ole yli kahden vuoden (2) pituista taukoa.

6.20 Laiturien kunnossapitotyöt

Laitureiden kunnossapitotöihin liittyvistä menettelyistä on määrätty erikseen määräyksellä RHK 1706/619/97.

7. Muita määräyksiä

Ulkomailla hankitun ratatyöpätevyyden voimassaolosta Suomessa päättää RHK tapauskohtaisesti.

8. Valvonta

Ratahallintokeskus valvoo näiden määräysten noudattamista.

9. Poikkeusluvut

Ratahallintokeskus voi erityisen syyn perusteella hakemuksesta myöntää poikkeusluvan näistä määräyksistä.

10. Työkokemuksen perusteella myönnetty poikkeukset perusvaatimuksiin

Perusvaatimuksissa edellytetyt yleisissä oppilaitoksissa hankitut tutkinnot voidaan korvata työkokemuksella. Työkokemusta tulee olla soveltamisalalta yli viisi vuotta ja se

tulee olla todistettavasti hankittu ennen 1.7.1995. Korvaava työkokemus tulee anoa Ratahallintokeskukselta 1.1.2001 mennessä.

11. Ennen ratatyöntekijöiden pätevyysvaatimusten voimaantuloa hankittujen pätevyyksien korvaavuus

Ennen ratatyöntekijöiden pätevyysvaatimusten voimaantuloa hankittujen pätevyyksien korvaavuudesta päättää Ratahallintokeskus. Korvaavat pätevyydet tulee anoa Ratahallintokeskukselta 1.1.2001 mennessä.

12. Määräyksen voimaantulo

Nämä määräykset tulevat voimaan siirtymäajan jälkeen täysimääräisenä 1.1.2001.

Määräys tulee voimaan seuraavan siirtymäaikataulun mukaisesti:

Välittömästi voimaantulevat pätevyysvaatimukset

- Ratatyökoneen kuljettajapätevyydet
- Hitsauspätevyydet
- Kiskomateriaalin ultraäänitarkastajanpätevyys
- Laitureiden kunnossapitotyöt

1.9.1998 otetaan käyttöön ratatyöntekijöiden pätevyyskortti

1.1.1999 voimaantulevat pätevyydet

- Työturvallisuuspätevyys
- Turvamiespätevyys
- Ratatyöpätevyys
- Esimiespätevyys

1.1.2000 voimaantulevat pätevyydet

- Päällysrakennepätevyys
- Sillanrakennuspätevyys
- Radan sähkötöistä vastaavan pätevyys
- Sähkötyöpätevyys
- Radan tarkastajapätevyydet

1.1.2001 voimaantulevat pätevyydet

- Hitsausmestaripätevyys
- Maarakennuspätevyys
- Mekaanisten turvalaitetöiden vastaavan pätevyys
- Mekaanisten turvalaitetöiden työpätevyys
- Sähköisistä turvalaitetöistä vastaavan pätevyys
- Sähköisten turvalaitetöiden työpätevyys

RATATYÖULOTTUMA SÄHKÖISTETYILLÄ JA SÄHKÖISTÄMÄTTÖMILLÄ RAITEILLA

